

Щербак С.С.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ЕКСКУРСІЇ «МІСЬКІ ЛЕГЕНДИ І ПЕРЕКАЗИ»

Напевно кожна людина в своєму житті стикалася з чимось таємничим, не розгаданим. Міські легенди і перекази є дуже цікавою частиною історії. Їх можна вважати історичними джерелами, проте дуже специфічними. Саме вивчення, розвінчання або підтвердження легенд і переказів робить їх актуальними для дослідження. Це не банальні факти з історії, вони є більш цікаво як пересічному читачеві, слухачеві так і для самого дослідника. Історик дізнається легенди і перекази від жителів місцевості, що є елементом усної історії, передача споконвічних знань, які ми можемо втратити [1].

Практично в кожній екскурсії є елемент якоїсь легенди, це освіжає матеріал розповіді. Через це, важливо додавати легенду чи переказ до своєї екскурсії, перед цим добре переконавшись в його достовірності. [2]

Сучасні («міські») легенди є однією з найпоширеніших форм фольклору в активному обігу, але вони далекі від сучасного явища. Це форма сучасного фольклору, заснована на міфологічному мисленні, коротка історія про рідкісний чи незвичайний випадок, повір'я, що спирається на сучасну технічну та суспільну реальність. Зазвичай стосується глибинних проблем та страхів сучасного суспільства. [3]

Ті самі процеси використання наративу для спілкування та обговорення аномального досвіду можна простежити тисячі років тому. Сучасні легенди є сучасними для оповідача та аудиторії, а не лише для вченого. І те, що вважалося суто місцевими наративами, виявилось в багатьох проявах по всьому світу.

Правдоподібність міської легенди ґрунтується на архетипових образах, пристосованих до конкретних місця й часу. Зазвичай розповідається як історія, що сталася за відомих і оповідачеві і слухачеві обставин, але не торкається їх безпосередньо.

На відміну від класичної легенди, що прикрашено розповідає про реальну історичну подію, яка сталася порівняно давно, міська легенда розповідає про нещодавню подію чи факт, реальність яких недостовірна. Хоча вона може виникнути внаслідок випадку, що відбувся насправді, метою міської легенди є не повідомити правду, а збентежити, викликати сміх, страх, відразу. Тому в такій історії реальні елементи перебільшені, часто вводяться фантастичні елементи, такі як магія, потойбічні істоти, чудовиська. Міська легенда завжди має стосунок до поширеної моральної цінності, страху або сподівання. [3]

Тоді як легенда, казка, пісня часто поширена серед порівняно обмеженої територіально спільноти (жителі села, міста, представники етносу тощо), міська легенда не прив'язана до конкретного місця. Її загальний сюжет доповнюється подробицями, загальновідомими в кожній конкретній спільноті.

З підбором такої специфічної інформації в розробці екскурсії виникають різні труднощі.

По-перше, джерела на дану тематику дуже обмежені. Можливі варіанти це звичні книги історії регіону, де можуть міститися легенди і перекази .

По-друге, навіть наявна інформація може бути не зовсім достовірною. Багато легенд і переказів існують без підтвердження. Так, наприклад, існує легенда в Богодухові про першу церкву Бога і Духа святого, на честь якої начебто назване

місто[1]. Проте археологічних або документальних джерел цьому немає.

У висновку можна сказати, що легенди і перекази в екскурсії дуже вдосконалюють екскурсію. Різні містичні історії і міські легенди будуть актуальні в будь-якій екскурсії. Це зацікавить слухача і закрядеться ця інформація в його пам'яті про дане місто, буде певна асоціація. Це зробить екскурсію не сухим викладом інформації з інтернету а й покаже колорит міста, або місцевості, на якій відбувається екскурсія.

Список використаної літератури:

1. А. Парамонов. Заснування міста-фортеці Богодухів
<https://www.otkudarodom.ua/ru/zasnuvannya-mista-forteci-bogoduhiv-paramonov>
2. Король О.Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі. Навчально-методичний посібник. - Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. - 144 с.
3. Міські легенди
<https://contemporarylegend.org/>

Під керівництвом: доц. каф. КТР,СіГН, О.О. Бакуменко